

EDUNVALVONTAKATSAUS

Lokakuu 2024

Yleiskatsaus edunvalvontaan

YK:ssa Calin luontokokous on käynnissä Kolumbiassa 21.10-1.11.2024. Osapuolten on tarkoitus päästä yhteisymmärrykseen siitä, miten kaksi vuotta aiemmin sovitun Kunming-Montrealin monimuotoisuuskehystä toimeenpannaan ja seurataan. Kokousta varten osapuolilta odotettiin päivitettyjä kansallisia luonnon monimuotoisuuden strategioita tai toimintaohjelmia. Suomen kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia sekä toimintaohjelma ovat edelleen poliittisessa käsittelyssä. Biodiversiteettisopimuksen sihteeristölle annettiin luonnos Suomen kansallisista tavoitteista.

EU:n uudet komissaarikandidaatit nimettiin 17.9. ja pj von der Leyen määritteli heidän salkkujensa rajat. Uusien komissaarien kuulemisia ollaan nyt toteuttamassa parlamentissa 4.11. alkaen. Tavoiteaikataulu uuden komission aloitukselle on 1.12.2024, mutta se voi myös viivästyä, jos komissaareja joudutaan vaihtamaan. Komission aloituksen jälkeen 100 päivän sisällä on tulossa aloitteita mm. puhtaan teollisuuden ohjelmasta sekä valtiontukipolitiikasta. Rahoituskehys 2028-2034 on tulossa kesällä 2025.

Metsäkatoasetukseen on komissiosta esitetty vuoden siirtymäaikaa, jonka vahvistuminen edellyttää vielä Euroopan parlamentin hyväksyntää. Metsäkatoasetuksen kansallisesti tarkentavan lain esittely on siirtynyt aivan vuoden lopulle, viikolle 50. Tästä johtuen laki tulee voimaan vasta 2025 alkupuolella. **CRCF-asetukseen** liittyvät BECCS:n ja DACCS:n luonnosmetodologia ja biohiilen alustava luonnosmetodologia on julkaistu. **EU:n energiaverodirektiivin** käsittely on jatkunut Unkarin pj-kaudella työryhmissä.

Kotimaassa vuoden 2025 talousarvioesityksessä energiaverojen tuloarvio on n. 3,9 mrd euroa, kun se vuodelle 2024 oli n. 4,15 mrd euroa ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä n. 4,2 mrd euroa. Puupolttoaineiden verotueksi VM on arvioinut n. 440 miljoonaa euroa ja turpeen verotueksi n. 104 miljoonaa euroa. Biokaasun lämmityskäytön verotueksi on arvioitu n. 2 miljoonaa euroa.

RED3 toimeenpanoa valmistelewan työryhmän raportti julkaistaan 28.10. TEMn vastuulla oleva esitys lain-säädännön muuttamiseksi tulee lausuntokierrokselle joulutammikuussa. Lakimuutokset astunevat voimaan toukokuussa 2025. **Jakeluvelvoitteen muutoksen ja uuden jakelijoiden päästökaupan (ETS2) toimeenpanon** hallituksen esityksiä on käsitelty lokakuussa eduskunnassa ja Bery on osallistunut molempien kuulemisiin. Lakien voimaantulo on tavoitteena 1.1.2025.

Yhdistys järjesti yhteistyössä Biohiilialan edistämishankkeen kanssa seminaarin [Biohiili osana kestävyysmurrosta](#), Tieteiden talolla Helsingissä 25.9.2024 ([Seminaarin materiaalit ja tallenne](#) on saatavilla verkkosivuiltamme.). Bioenergiapäivä järjestettiin 21.10. ja yhdistys näkyi myös Energiamessuilla 22.-24.10. Keväällä käynnistetyn [CO2-infrahankkeen esittelywebinaari](#) järjestettiin 4.10. Toisen keväällä, yhteistyössä EK:n ja muiden energia-alan järjestöjen kanssa toteutettu [selvitys vihreiden investointien talousvaikutuksista](#) (ks. myös Beryn täydentävä [tiedote](#)) julkistettiin webinaarissa 8.10. Yhdistys järjestää myös hiilidioksidin hyötykäyttöä käsittelevän webinaarin yhteistyössä CO2 Value European kanssa 29.10.2024 klo 11–12.

[Innovaatorahaston julkisti](#) 23.10.2024 tulokset keväällä päättyneestä isosta kaikille hankkeille avoimesta rahoitushausta. Yhteensä 85 hanketta 18 eri maasta valittiin ja tukea jaetaan 4,8 miljardia euroa. Mukana oli useita hankkeita liittyen mm. uusiutuvaan energiaan, energiavarastoihin, teolliseen hiilenhallintaan ja nettonollaliikenteeseen. Suomalaisia hankkeita oli neljä

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

EU + Kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano (Tuohiniitty)

- TEM asetti asiantuntijatyöryhmän, joka valmisti RED3 kestävyyskriteerien kansallista toimeenpanoa. Työryhmän toimikausi oli 1.11.2023 - 30.9.2024. Kokouksissa on käsitelty määritelmiä, metsäkriteerien osoittamista kotimaisilla säädöksillä ja muilla toimilla ja kaskadikäytön edistämistä sekä Energiaviraston ylläpitämää kansallista kestävyysjärjestelmää. Raportti julkaistaan 28.10.2024
- TEMn vastuulla oleva esitys lainsäädännön muuttamiseksi tulee lausuntokierrokselle joulutammikuussa. Lakimuutokset astunevat voimaan toukokuussa 2025
- Suomessa kansallinen kestävyysjärjestelmä toteutetaan Energiaviraston toimesta. Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille kesäkuussa 2021. Energiavirastossa kestävyyslakien käsittelyn on vielä käynnissä viimeisten osalta ja ensimmäisen kerran kestävyyttä piti osoittaa 2024 maaliskuussa päästökauppatodentamisen yhteydessä.
- Komissio on hyväksynyt 15 [vapaaehtoisista kestävyysjärjestelmästä](#), joiden hyväksyntä on tosin ollut varsin haastavaa järjestelmille. Toiminnanharjoittajien sertifiointi on hyväksyttyjen osalta käynnissä.
- Komissio lähetti Suomelle perustellun lausunnon koskien puutteita RED2 toimeenpanossa, jonka takia hallitus valmisti vähäiset muutokset biopolttoainelakiin ja valtioneuvoston asetukseen. Nämä tulivat voimaan 1.1.2024
- Esitys RED3:sta hyväksyttiin lokakuussa Parlamentissa ja neuvostossa ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 31.10.2023. Kansallinen toimeenpano tulee saattaa voimaan 21.5.2025 mennessä.

EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti):

- Yhdistys järjesti yhteistyössä Biohiilialan edistämishankkeen kanssa seminaarin [Biohiili osana kestävyysmurrosta](#), Tieteiden talolla Helsingissä 25.9.2024. [Seminaarin materiaalit ja tallenne](#) on saatavilla verkkosivuillamme.
- Yhdistyksen koordinoima hiilidioksidi-infrastruktuuriselvitys valmistui lokakuun alussa. Yhdistys järjesti hankkeen tulosten julkistuksen yhteydessä avoimen englanninkielisen webinaarin, jossa oli paikalla lähes 200 osallistujaa. Lisäksi hankkeesta tehtiin [tiedote](#) suomeksi ja englanniksi. Julkistuksesta uutisoitiin mm. Ylen [verkkouutisissa](#) ja Tekniikka&Talous -[verkkouutisissa](#). Hankkeen keskeisinä tuloksina olivat mm.: yhteisen infrastruktuurin jakaminen vähentäisi hankkeiden kustannuksia keskimäärin 30 % ja samalla mahdollistaisi yhä useampien hankkeiden osallistumisen talteenottoon ja käyttöön tai varastointiin. Olemassa olevan infrastruktuurin hyödyntämisessä on isoja mahdollisuuksia, esim. nykyisen rautatieverkon käyttö hiilidioksidin kuljetukseen vaikuttaa olevan kustannustehokas vaihtoehto. Putkikuljetus on edullisempi vaihtoehto lyhyemmillä etäisyyksillä, kun kapasiteetti on riittävän suuri. Julkistustilaisuuden [tallenne ja materiaalit](#).
- Yhdistys esitteli Suomen CCUS-hanketilannetta Baltic Carbon Forumissa, Liettuassa, 3.-4.10.

- CRCF-asetus: BECCS:n ja DACCS:n luonnosmetodologia ja biohiilen alustava luonnosmetodologia on julkaistu ja ne ovat kommentoitavana mm. ympäristöjaostossa 6.11. mennessä. Lokakuussa järjestettiin asiantuntijaryhmän tapaaminen 21.-23.10., jossa luonnosmetodologioista keskusteltiin. Eniten keskustelua herätti biomassojen käyttöön liittyvät asiat. Ympäristöjärjestöt peräänkuuluttivat RED:iä tiukempia kestävyyskriteerejä, kun taas yrityspuoli painotti nykykriteeristön käyttöä. Luonnosmetodologioissa on biomassan käytölle asetettu mielivaltainen 25 % lisäkäyttörajoite: *"The activity operator shall demonstrate that the **quantity of biomass annually consumed** at the facility has not increased by **more than [25%]** compared to the average annual biomass consumption in the three-year period prior to the implementation of the carbon removal activity."* Kyseinen rajoite ei ole perusteltu eikä teknologia-neutraali ja voi estää mm. fossiilisista pois siirtymisen BECCS:in yhteydessä. Tilaisuuden [tallenne](#).
- ICM Forumin (entinen CCUS Forum) vuoden 2024 työryhmien (CCU, CO₂-infra, CO₂-standardit ja public perception) työ käynnistyi kesä-heinäkuussa 2024 ja on osallistuttu työryhmien tapaamisiin. Kaikki työryhmät tekevät vuoden aikana raportit, joiden tavoitteena on tukea komissiota ICM strategian toimeenpanon edistämisessä. Työryhmien raportit ovat vielä keskeneräisiä ja kaikki eivät välttämättä valmistu vuoden loppuun mennessä.
- Yhdistys osallistui ICM Forumin vuotuiseseen tapaamiseen 10.-11.10.2024 Paussa. Tilaisuudessa oli paikalla 550 osallistujaa 24 eri maasta ja 2600 osallistujaa verkossa. Tilaisuuden ohjelman keskeiset teemat olivat teollisen hiilenhallinnan hankkeiden koordinointi ja sen puutteet, CO₂-infrastruktuuri sekä siihen vahvasti linkittyvät CO₂-standardit, suunnitteilla olevien hankkeiden saaminen investointipäätökseen asti, CCU:n vaatima harmonisoitu politiikkakehys sekä hankkeiden yleisen hyväksyttävyyden näkökulmat ja edistämistarpeet. Tilaisuuden yhteydessä 10.10. kuusi maata julkaisi [yhteisen Paun julkistuksen](#) liittyen rajat ylittävään hiilidioksidin kuljetukseen ja siihen liittyvään regulaation yhtenäistämiseen. Suomi oli yksi julkistuksen allekirjoittajista yhdessä Ranskan, Saksan, Hollannin, Tanskan ja Ruotsin kanssa.
- Yhdistys järjestää hiilidioksidin hyötykäyttöä käsittelevän webinaarin yhteistyössä CO₂ Value European kanssa 29.10.2024 klo 11–12.
- Tallinnassa järjestetään 29.-30.10.2024 [Baltic Ports for Climate](#) -konferenssi, jossa yhtenä teemana on hiilidioksidin talteenotto ja varastointi. Yhdistys osallistuu tilaisuuden paneelikeskusteluun, jonka aiheena on hiilidioksidiarvoketjujen kehitys hiilidioksidihubien kautta. Tavoitteena on myös tuoda Suomea paremmin kartalle Itämeren alueen hiilidioksidin kuljetuksiin liittyvään keskusteluun.
- Vihreät väittämät (Green Claims): Direktiiviehdotus yhä neuvotteluvaiheessa. Parlamentti muodosti kantansa keväällä ja neuvosto [julkisti kantansa](#) 17.6. Ilmastoväittämien osalta neuvoston kannassa todettiin, että offset claims (kumoutumisväittämien) osalta yrityksillä on oltava nettonollatavoite ja heidän on osoitettava edistymistä vähähiilistymisessä sekä ilmoitettava prosenttiosuus päästöistä, jotka on kumottu yksiköitä ostamalla vapaaehtoiselta markkinalta. Trilogien on määrä alkaa vuoden 2024 lopulla.

Energiaverouudistus (Laurikka):

- Vuoden 2025 talousarvioesityksessä energiaverojen tuloarvio on n. 3,9 mrd euroa, kun se vuodelle 2024 oli n. 4,15 mrd euroa ja vuoden 2023 tilinpäätöksessä n. 4,2 mrd euroa. Puupolttoaineiden verotueksi VM on arvioinut n. 440 miljoonaa euroa ja turpeen verotuiksi n. 104 miljoonaa euroa. Biokaasun lämmityskäytön verotueksi on arvioitu n. 2 miljoonaa euroa.

- Vuoden 2024 loppupuolen pj-maa Unkari ei ohjelmassaan tai suunnitelmissaan ole korostanut energia-verodirektiivin neuvottelujen edistämistä. Työryhmässä direktiiviä on kuitenkin käsitelty kesän ja syksyn aikana ja pj on keskustellut kompromissiteksteistä.
- Energiaverodirektiivin odotetaan pysyvän agendalla seuraavan komission työohjelmassa ja se on mainittu DG Climan komissaarikandidaatti Hoekstran toimeksiantokirjeessä.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Tuohiniitty):

- Jakeluvelvoitteen muutoksia koskevaa hallituksen esitystä on käsitelty lokakuussa eduskunnassa. Bioenergia ry on esittänyt muutosten hylkäämistä ensi sijassa ja toisessa vaiheessa
- Esityksessä alennetaan yleistä jakeluvelvoitetta ja lisävelvoitetta sekä alennetaan seuraamusmaksuja ja esitetään käyttöönotettavaksi joustomekanismia, jota tarkoittaisi muiden päästövähennystoimien osamista korvaamaan jakeluvelvoitetta. Lakien voimaantulo on tavoitteena 1.1.2025.
- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1279/2023) jakeluvelvoitteen alentamiseksi vuosina 2024 ja 2025 astui voimaan 1.1.2024. Seuraavien vuosien osalta jakeluvelvoitteen alentaminen on tarkoitettu tuotavaksi samaan aikaan RED3 toimeenpanon kanssa.
- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1224/2023) valmisteverolain muuttamiseksi astui voimaan 1.1.2024 ja sillä alennettiin polttoaineveroa bensiinin osalta 3,5 snt/l ja dieselin osalta 4 snt/l
- Ratkaisu saatiin aikaan pienten tuottajien kestävyden osoittamisesta. 1.1.2024 voimaan astuneen biopolttoainelain muutoksen (1272/2023) mukaan mahdollistetaan myös kestävyysjärjestelmä pientuottajille (> 1GWh tuottajat; < 2 MW käyttäjät), mutta menettely on oleellisesti kevyempi. Toteutus on pitkälti Energiaviraston harteilla.

Metsätalouden kannustejärjestelmät (Tuohiniitty):

- MMM:llä oli heinä-elokuussa 2024 lausunnolla muutokset metkan säädösmuutoksista. Esityksen mukaan muutettaisiin mm pienpuun keruutuessa pituusrajaa ja mahdollisuutta keskeyttää käsittely ja tuen myöntäminen kesken vuotta. Bioenergia ry jätti lausuntonsa 12.8.
- Aiemman muutoksen notifiointi hyväksyttiin ja uusi Metka-asetus annettiin 2023 lopulla. Tukitaso aleni selvästi, taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on ollut 200 euroa ja keruutuki 100 euroa. [Kohteiden ehtoja ei ole muutettu](#). Terveyslannoituksena tehtävä tuhkalannoituksen tuki nousi 170 eurosta 270 euroon hehtaarilla. Tukea saattoi hakea 1.3.2024 alkaen ja työt saattoi aloittaa 1.1.2024 alkaen.

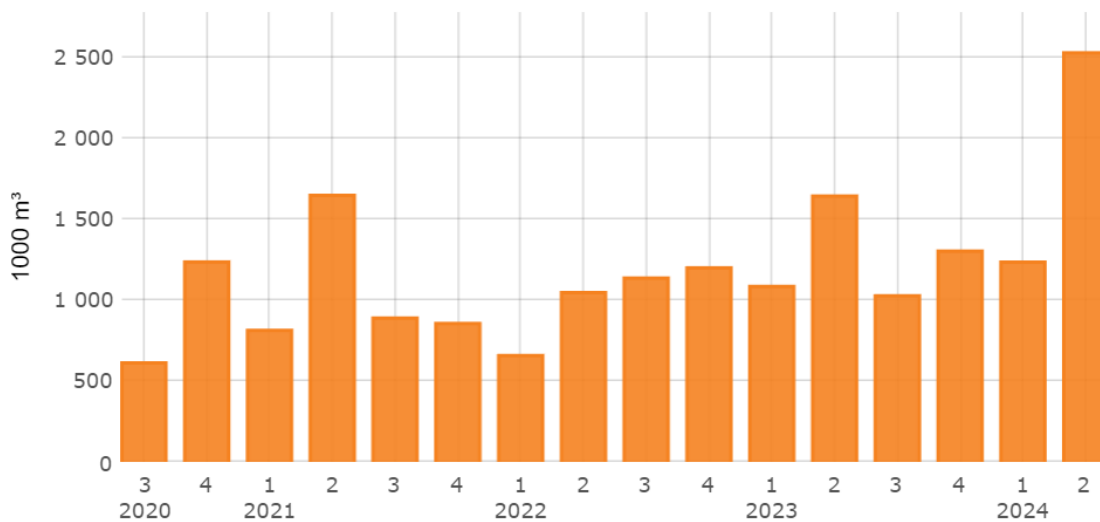
PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS

- Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakkuita kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunut käyttö vuositasolla. Valtakunnallinen hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä.
- Lämpö- ja voimalaitoksille korjattiin vuonna 2023 energiapuuta 7,5 miljoonaa kuutiometriä. Siitä oli runkokuuta eli koko- tai rankapuuta yhteensä 4,9 miljoonaa kuutiometriä, kasvua 13 % edellisvuoteen. Hakkuutähteiden korjuumäärä pysyi edellisvuosien tasolla.
- Metsähakkeen käyttö 2023 kasvoi kaukolämmön tuotannossa noin 21 % ja teollisuuden sivutuotteiden 13 % ([Energieollisuus 2024](#)). Kaiken bioenergian osuus kaukolämmössä oli 53 prosenttia vuonna

Neljännesvuosittainen tilasto

- Energiapuun kauppia kirjautui [Q2/2024](#) tilastoon yhteensä 2,5 miljoonaa m³, kun vastaava määrä [Q2/2023](#) oli 1,6 milj. m³. Erityisesti latvusmassan kaupat lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna (kuva 1). Kuluneen neljänneksen energiapuiden kauppamäärä on suurin yhdelle vuosineljännekselle tilastoitu kauppamäärä. Tänä vuonna tilastoitiin myös suurin tammi-kesäkuun ostomäärä: viime vuoden ostomäärät ylittivät 38 prosentilla ja edellisten viiden vuoden keskiarvo 90 prosentilla.

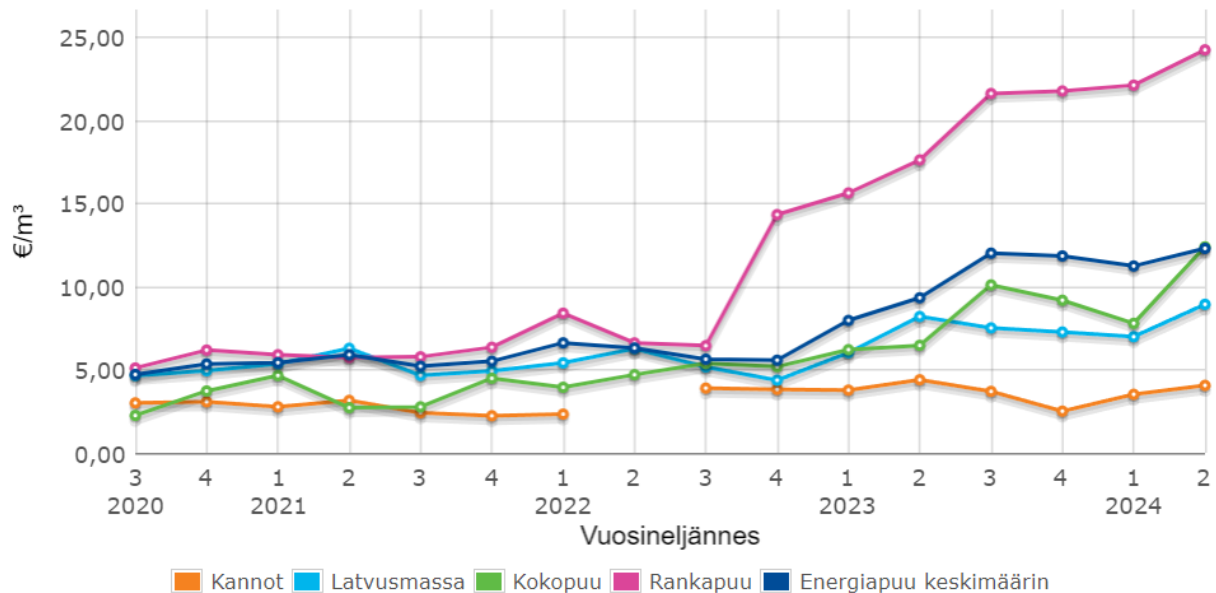
Kuva 1. Energian puukaupparamäärät energiapuulajit yhteensä. Lähde: Luke, tilastotietokanta. Energiapuun puukaupparamäärät neljännesvuosittain Q2/2024 asti.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

- Energiapuun kantohinta Q2/2024 oli 12,31 €/m³, kun hinta viime vuoden samalla neljänneksellä oli 9,3 €/m³. Edelliseen neljännekseen verrattuna hinta jälleen nousi 1,15 €/m³ (kuva 2). Hankintahinta oli Q2/2024 41,76 €/m³, kun vastaava hinta viime vuonna oli 36,05 €/m³. Edelliseen neljännekseen verrattuna hankintahinta laski 0,76 €/m³.

Kuva 2. Energiapuun hinta pystykauppana. Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

TÄRKEÄT HANKKEET

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelyä.
- Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomian ilmastokriteereistä 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määränemistää hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.
- Taksonomian asiantuntijaryhmä SFP julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Lisäesitys SFPI:stä tuli 28.11.2022.

- Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta kesäkuussa 2023 osana kestävän rahoituksen esityspakettia.
- Komissio nimesi uuden taksonomian asiantuntijatyöryhmän helmikuussa 2023. Uudessa kokoonpanossa on aiempaa selvempi kokoonpano rahoitusalan asiantuntijoita ja vähemmän intressiryhmien edustajia
- Komissio ehdotti lisäyksiä ilmastokriteerin toimeenpanoasetukseen kesäkuussa 2023
- Ehdotuskanava uusien toimintojen sisällyttämiseksi taksonomiaan [avattiin lokakuussa 2023](#).
- EU:n kestävän rahoituksen foorumi [järjesti 22.4.2024 tilaisuuden](#) kuinka siirtymää kestävään talouteen rahoitetaan
- Asiantuntijaryhmä SFP on käsitellyt lokakuussa 2024 taksonomian uudelleenarviointia koskien bioenergian KHK-kriteereitä

EU: Biodiversiteettistrategia (Rantanen):

- COP16 eli Calin luontokokous on käynnissä Kolumbian Calissa (21.10-1.11.2024). YK:n luonnon monimuotoisuussopimuksen osapuolten on tarkoitus päästä yhteisymmärrykseen siitä, miten kaksi vuotta aiemmin sovitun Kunming-Montrealin monimuotoisuuskehystä toimeenpannaan ja seurataan. Kokousta varten osapuolilta odotettiin päivitettyjä kansallisia luonnon monimuotoisuuden strategioita tai toimintaohjelmia.
- Suomen kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia sekä toimintaohjelma ovat edelleen poliittisessa käsittelyssä. Biodiversiteettisopimuksen sihteeristölle annettiin vain luonnos Suomen kansallisista tavoitteista.
- Valtioneuvoston valmisteleva esitys vanhojen metsien kriteereiksi oli lausunnolla 11.6.2024-7.8.2024. Lausuntoyhteenveto on luettavissa valtioneuvoston sivuilla ja asiasta odotetaan seuraavaksi poliittista päätöstä.
- EU:n ennallistamisasetus sai Euroopan unionin ympäristöneuvostossa määräenemmistön tuen 17.6.2024 ja tuli voimaan elokuussa 2024. Asetuksen toimeenpanemiseksi laaditaan kansallinen ennallistamissuunnitelma, jonka on määrä valmistua kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta. Suunnitelmaa valmistellaan teemaryhmissä, jotka on nimetty ennallistamisasetuksen artiklojen aiheiden mukaan seuraavasti:
- 1) maa- ja sisävesiluontotyytit, lajien elinympäristöt sekä virtavedet ja tulvatasanteet, 2) meriluonnon tilan parantaminen, 3) kaupunkiympäristöt, 4) maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat ja 5) metsäluonto.
- YM järjestää 12.11.2024 ennallistamisasetuksen valmistelun aloitustilaisuuden, joka on kaikille avoin.

Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen (Salo):

- Turvetuotannon jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen on osa vastuullista energiaturvetuotannon alasajoa, johon viranomaisilla tulee vielä muutaman vuoden ajan olla riittävät resurssit.

- Turvetuotantoon ympäristöluvitettu pinta-ala on supistunut nopeasti YLVA/VAHTI-järjestelmän mukaan. Kun vuonna 2018 ympäristölupien seurannassa oli vielä yli 64 000 ha niin kuluvana vuonna turvetuotannon lupapinta-ala painuu jo alle puoleen tuosta. Kehitys, jonka Bioenergia ry ennusti ja viesti jo vuosia sitten, näkyy nyt myös tilastoissa, kun vuosien 2019–2021 kysynnän romahtamisesta johtunut suuri “tilapäisesti levossa olleiden” tuotantoalueiden osuus on vähentynyt ja suonpohjat siirtyneet seuraavaan maankäyttöön.
- Bioenergia ry:n vuoden vaiheen jäsenkyselyt ja tilanteen jatkuva seuranta osoittavat, että turvetuotanto-alueita poistuu seuraavaan maankäyttöön noin 4000–5000 ha vuodessa. Ympäristöluvan viimeinen eli jälkihoitovaihe on sujuvoitunut ja yleiset hallinnolliset viiveet, kuten tarkastajaresurssien puute on useimmissa ELYissä paljolti ratkaistu.
- Turvetuotannon ympäristölupien jälkihoitovaiheen menettelyissä on kuitenkin alueellisia, tiettyyn jatkokäyttöön liittyviä haasteita ja “näkemysellisyyttä”, mikä ilmenee haluna ajaa suonpohjien vettämistä muiden jatkokäyttömuotojen kustannuksella, vaikka ympäristönsuojelulaki ei anna oikeudellisia perusteita puuttua seuraavaan maankäyttöön. Edunvalvonnallinen tavoite kuitenkin säilyy edelleen eli päättää turvetuotannon ympäristölupaan liittyvät vastuut viimeistään kahden vuoden päästä tuotannon lopettamisesta ja korostaa juridista selkeyttä siirryttäessä turvetuotantoa seuraavaan maankäyttöön.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitut (Salo):

- Ympäristöturpeita ja palaturvetta tuotetaan jatkossakin kysynnän, kelien, pinta-alojen ja yrittäjäresurssien mukaan. Mataloituvat kentät kuitenkin haastavat tuottajaa eikä tuotteen laatu aina vastaa enää asiakasvaatimuksia. Uusia korvaavia alueita tarvittaisiin kipeästi tuotantoon. Uusia turvetuotannon ympäristölupahakemuksia on jätetty tänä vuonna muutamia lähinnä aktiivihiilen ja kasvuturpeen tuotantoa varten. Luvituksesta ja oikeusasteista on saatu vanhoja, prosessissa olleita ympäristölupapäätöksiä pienille tuotantokentille ja vähäisille lisäalueille vanhojen poistuvien tuotantoalojen yhteyteen. Lainvoimaistunutta uutta tuotantopinta-alaa on viimeisen vuoden ajanjaksolla saatu noin sata hehtaaria.
- Turvetuotannon supistumisen myötä toimialan yritysten maksama vesistötarkkailu ja kalatalousmaksukertymä on vähentynyt noin puoleen viime vuosikymmenen lopulta. Tämä koetaan sidosryhmissä ja laajemmin monilla vesistöalueilla ongelmaksi, kun pääasiallinen maksaja on poistunut. Yhteiskunnalla ei ole varaa korvata suoraan tätä puuttuvaa panostusta.
- Kuluvalla vesienhoitokaudella valuma-alueiden toimet korostuvat aiempia kausia paremmin. Toimialan edustus näissä yhteistyöryhmissä seuraa kehitystä ja pyrkii vaikuttamaan tarvittaessa mm. selvitysvelvoitteiden kiristymiseen sekä kustannusten kasvuun, mihin luonnonsuojelulain vielä vakiintumaton, mutta laajeneva tulkinta voi johtaa.

Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen korjuun edunvalvonta (Salo):

- Kasvu- ja ympäristöturpeiden edunvalvonta painottuu Peat Alliance -yhteistyöhön muiden kasvuturvetta tuottavien maiden (EST, LAT, SWE, LIT) kanssa. Yhdessä Growing Media Europan kanssa työstimme kantapaperia eurovaaleihin viedään nyt käytäntöön ja kontaktoidaan keskeisiä valituksi tulleita edustajia

ja vaikutetaan edelleen komission työohjelmaan. Lisäargumentit kestävän rahoituksen taksonomiakriteereihin (mining category) ovat koossa ja vaativat nyt jalkautusta syksyn mittaan, kun kestävän rahoituksen “platform” aloittaa taas työtään. EFRAG-sektorityöryhmän raporttia työstetään lähiviikkoina ja Baltic Peat Forumissa kokoontuu laaja joukko alan toimijoita syyskuun puolivälissä Liettuaan pohtimaan erityisesti resurssikysymyksiä viimeaikaisten ilmastolakien ja EU:n ennallistamisasetuksenvoimaantumisen jälkeen. Eurooppalaisen sidosryhmäverkoston edelleen aktivoiminen jatkuu.

- Viiden maan yhteistyönä on meneillään kaksi selvityshanketta (“Substrate & constituent markets 2050” ja “Consortium building for initiating research on GHG fluxes of various growing media constituent use”) toteutettaviksi. Kolmas, “Peat trade globally” on päätetty toteuttaa myöhemmin Baltian maissa tehtävien kansallisten sosioekonomisten selvitysten valmistuttua.
- LUKEn selvityksen mukaan kuiviketurpeen tarjonta puolittuu vuoteen 2028 mennessä tuotantoalueiden ehtyessä ilman korjaavia toimia. Näitä on pyritty käynnistämään kuluvana vuonna, mutta toistaiseksi laihoin tuloksin. Asiakastahojen vahvempia kannanottoja tarvitaan vielä tänä vuonna myönteisten poliittisten päätösten tueksi. Ellei näitä saada, tehtäväksi jää ensi vuonna lähinnä seurauksista viestiminen.
- Rahkasammalen korjuulle valmisteltu nk. green deal –sopimusprosessi odottaa rahkasammalen uusiutumista selvittävän GTK:n RahKoo-tutkimushankkeen tulosten valmistumista syksyllä. Neuvottelut sopimuksesta jatkuvat todennäköisesti alkutalvesta.

Uuden jakelijoiden päästökaupan (ETS2) toimeenpano (Laurikka):

- Hallituksen esitys jakelijoiden päästökaupasta [eteni eduskuntakäsittelyyn 23.9.](#) Asia lähetettiin talousvaliokuntaan, jolle maa- ja metsätalousvaliokunnan ja ympäristövaliokunnan on annettava lausunto. Jälkimmäisissä asiantuntijakuulemiset ovat valmistuneet. Bery osallistui kuulemiseen maa- ja metsätalousvaliokunnassa 18.10.
- Toimeenpanon keskeiset kysymykset liittyvät päästökaupan alkamisen ajankohtaan, direktiivin soveltamisalan laajennukseen, laajennuksesta aiheutuviin mahdollisiin hyvityksiin ja niiden toteutustapaan sekä toimeenpanon seurannaisvaikutuksiin muuhun lainsäädäntöön (esim. verotukseen). Hallituksen esitys ei sisällä hyvityksiä soveltamisalan laajennuksesta, mutta näiden valmisteluun on perustettu työryhmä.
- Jakelijoiden päästökaupasta on lisätietoa [Energiaviraston sivuilla](#), jossa voi liittyä myös uutisten postituslistalle. Lain toimeenpano alkaa 1.1.2025 ja päästölupa tulee hakea ensi vaiheessa. Vuoden 2025 päästöt on seurattava, raportoitava ja todennettava.

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- Ei toimenpiteitä.

- Vuonna 2024 kansainvälisellä tasolla neuvotellaan erityisesti kehittyvien maiden ilmastorahoituksesta ja toisaalta pohjustetaan seuraavia kansallisia sitoumuksia, jotka on jätettävä vuoden 2025 loppuun mennessä. Seuraava COP-29 järjestetään Bakussa, Azerbaidjanissa 11.-22.11.2024.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- [Innovaatorahaston julkisti](#) 23.10.2024 tulokset keväällä päättyneestä isosta kaikille hankkeille avoimesta rahoitushausta. Yhteensä 85 hanketta 18 eri maasta valittiin ja tukea jaetaan 4,8 miljardia euroa. Mukana oli useita hankkeita liittyen mm. uusiutuvaan energiaan, energiavarastoihin, teolliseen hiilenhallintaan ja nettonollaliikenteeseen. Suomalaisia hankkeita oli neljä, joiden joukossa mm. Kotkan Energian ja Nordic Ren-Gasin e-metaanihanke.
- Komissio julkaisi heinäkuussa vuotuisen Innovaatorahastoa käsittelevän ”[Annual knowledge sharing report on Innovation Fund – Derisking innovative low-carbon technologies](#)” -raportin. Raportin tavoitteena on jakaa tietoa IF:n hankesalkusta, joka voi auttaa muita hankkeita, jotka pyrkivät ottamaan käyttöön innovatiivisia vähähiiliteknologioita ja minimoimaan skaalaamiseen liittyviä riskejä.

Metsäkatoasetuksen toimeenpano (Tuohiniitty):

- Komissio esitti 3.10.2024 vuoden siirtymäaikaa, jonka Neuvosto vahvisti. Siirtymäajan voimaantulo edellyttää vielä Euroopan parlamentin hyväksyntää ja se odotetaan saatavan marraskuussa. Metsäkatoasetuksen kansallisesti tarkentavan lain esittely on siirtynyt aivan vuoden lopulle, viikolle 50.
- EU:n metsäkatoasetusta tulee soveltaa suoraan, mutta kansallisesti on valmisteltu lisäksi viranomaisia, tarkastuksia ja seuraamuksia koskevaa lakia. Lausuntokierros luonnoksesta oli heinäkuussa.
- Mikäli siirtymäaika vahvistuu, tulee toimijoiden soveltaa asetusta 29.12.2025 alkaen ja PK-yrityksien puoli vuotta myöhemmin. Toimijoiden tulee rekisteröidä tuotteet EU:n Traces-järjestelmään ja ylläpitää luotettavaa seurantaä tuotteista. Tuotteiden tulee olla asetuksen mukaisesti metsäkatoa aiheuttamattomia.
- EU:n metsäkatoasetuksen käytännön toimeenpano on varsin epäselvää, sillä komissio ei ole varmistanut toimivaa konetoimista rajapintaa ja useita muitakin kysymyksiä on yhä avoinna. Eurooppalaisella tasolla on toimitettu komissiolle sekä neuvostolle useita toimialojen yhteisiä kirjeitä, joissa edellytetään tilanteen korjausta. Osa toimialajärjestöistä ja maista on vaatinut soveltamispäivän lykkäämistä. Komissio on kuitenkin tiukasti pitänyt vielä kiinni soveltamisen aikataulusta.
- EU:n metsäkatoasetus koskee suoraan toimijoita myös Suomessa. Metsäkatoasetusta sovelletaan puutavaraan, jos tuote on tuotettu asetuksen voimaantulon jälkeen 29.6.2023 ja se on saatettu markkinoille 30.12.2024 alkaen.
- Asetuksen piiriin kuuluu puutuotteet, joihin luetaan myös tullikoodin 4401 mukaiset metsäenergiajakeet, kuten: hake, sahanpuru, pelletti, briketti ja polttopuut. Sähkön, lämmön ja nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden tuottaminen puusta ja markkinoille saattaminen puolestaan eivät kuulu soveltamisalaan. Puusta valmistetun biohiilen osalta on epäselvää, kuuluuko se toimialaan, sillä tullikoodi 4402 kuuluu ja siihen sisältyy Puuhiili.

- Ruokavirasto nimettiin joulukuussa 2023 toimivaltaiseksi viranomaiseksi.

Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka):

- Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän laatimaan ehdotuksen sähkömarkkina-asetuksen artikla 19f mukaisen fossiilittoman jouston tukimekanismin luomiseksi. Fossiilittoman jouston työryhmä on ensimmäinen vaihe kapasiteettiasioiden ratkaisemisessa. Mekanismi voidaan kohdistaa uuteen ei-fossiiliseen joustokapasiteettiin (akut, kulutusjousto, myös esim. moottorivoimalat ei-fossiilisena) ja se on mahdollista saada käyttöön nopeasti (ei noudata kapasiteettimekanismien valtiontukiprosessia).
- Työryhmä tukee myös osaltaan energia- ja ilmastostrategian valmistelua.
- Työryhmän toimikausi alkaa 2.9.2024. Työryhmän tulee luovuttaa ehdotuksensa ministeriölle viimeistään 28.2.2025. Jäsenet ovat TEM, VM, KKV, Energiavirasto ja pysyvät asiantuntijat EFi ry, ET ry, Fingrid Oyj, Paikallisvoima ry ja Teknologiateollisuus ry.